

Miljøministeriet
Departementet

Bæredygtigt Miljø og
Produktion
J.nr. 2024 - 5033
Ref. SIKJL/PEJOE
Den 23. maj 2024

Høring over udkast til ændring af bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)

Miljøministeriet sender hermed udkast til bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) i høring.

Bekendtgørelsesudkastet skal ses i sammenhæng med aftale om grøn omstilling af dansk landbrug af oktober 2021. Her blev det aftalt, at der skal indføres et generelt reduktionskrav for metan fra kvægs fordøjelsessystem fra 2025. Reduktionen skal svare til den effekt, der kan opnås ved øget fedtandel i foderet. Efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. har miljøministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om indretning og drift af anlæg med henblik på at reducere udledning af drivhusgasser fra erhvervsmæssige dyrehold. Bemyndigelsen skal herved bl.a. anvendes til udmønte beslutninger fra landbrugsaftalen, herunder regler om tiltag med henblik på reduktion af udledninger fra kvæg. Nærværende bekendtgørelsesændring har til formål at udmønte denne bemyndigelse til at fastsætte et generelt reduktionskrav for metan fra malkekøers fordøjelse.

De foreslåede ændringer i bekendtgørelsesudkastet er fremhævet med korrekturtegn i forhold til den gældende bekendtgørelse.

Bekendtgørelsesudkastets væsentligste ændringer omfatter følgende:

- Foder til malkekøer på husdyrbrug skal tilsættes enten fedt via fedtrige fodermidler eller fodertilsetningsstoffer indeholdende aktivstoffet 3-NOP.
- Hvis kravet opfyldes ved tildeling af fedtsyrer skal den samlede daglige foderration, som malkekøen tildeles, indeholde mindst 48 g fedtsyrer pr. kg tørstof.
- Hvis kravet opfyldes ved tildeling af fodertilsetningsstoffer indeholdende aktivstoffet 3-NOP, skal den samlede daglige foderration indeholde mindst 60 mg 3-NOP pr. kg tørstof i en periode på i alt 90 dage indenfor et kalenderår
- Den ansvarlige for driften skal opbevare relevant dokumentation, der viser, at de nye foderkrav er opfyldt.

De foreslåede ændringer er uddybet nærmere nedenfor. Idet der indsættes nye regler, er de efterfølgende paragrafnumre konsekvensrettet. Det bemærkes, at reglerne fortsat er under lovteknisk bearbejdning. Høringssvar bedes senest den

20. juni 2024 sendt til mim@mim.dk med kopi til sikjl@mim.dk med angivelse af j.nr. 2024-5033. Bekendtgørelsen er sendt i høring hos de høringsparter, der fremgår af vedlagte høringsliste. Miljøministeriet gør opmærksom på, at man ved afgivelse af høringssvar giver samtykke til, at svaret, herunder afsenders navn og adresse, offentliggøres på Høringsportalen efterfølgende.

Den ændrede bekendtgørelse forventes at træde i kraft den 1. januar 2025. Eventuelle spørgsmål til bekendtgørelsesudkastet kan rettes til Simon Kjølby Larsen på sikjl@mim.dk.

Venlig hilsen
Simon Kjølby Larsen

Indhold

1.	Baggrund for de foreslåede ændringer	3
2.	Indholdet i de foreslåede regler	4
	2.1. Generelt reduktionskrav (§ 40, stk. 1)	4
	2.2. Generel undtagelse for økologiske malkekvæg (§ 40, stk. 2) .	6
	2.3. Øget fedtandel i foderet (§ 40, stk. 3).....	6
	2.4. Anvendelse af fodertilsætningsstoffer indeholdende aktivstoffet 3-NOP (§ 40, stk. 4)	7
	2.5. Krav om dokumentation (§ 41, stk. 1)	7
	2.7. Nye strafregler (§ 78).....	8
	2.8. Ikrafttrædelse.....	8
3.	Konsekvenser for klima, miljø og dyrevelfærd.....	8
	3.1. Konsekvenser for klimaet	8
	3.2. Konsekvenser for miljøet	9
	3.3. Konsekvenser for dyrevelfærd.....	10
4.	Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	11
	4.1. Administrative konsekvenser for erhvervslivet	11
	4.2. Agil erhvervsrettet lovgivning	11
	4.3. Erhvervsøkonomiske konsekvenser	12
5.	Administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige	12
	5.1. Administrative og økonomiske konsekvenser for staten	12
	5.2. Administrative og økonomiske konsekvenser for kommuner og regioner	13
6.	Forholdet til EU-retten	13
	6.1. Notifikation	13
	6.2. Statsstøtte	13

1. Baggrund for de foreslåede ændringer

Regeringen (Socialdemokratiet) indgik den 4. oktober 2021 en aftale med Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne, om grøn omstilling af dansk landbrug (herefter landbrugsaftalen). Med aftalen blev det bl.a. besluttet, at der skal indføres et generelt reduktionskrav for metan fra kvægs fordøjelse fra 2025 og frem svarende til reduktionseffekten ved øget fedtandel i foderet svarende til en effekt på 0,17 mio. t. CO₂e i 2025 og 0,16 mio. t. CO₂e i 2030. Det generelle krav forudsætter, at der er flere fodervirkemidler til rådighed til opfyldelse af kravet. Hvis dette ikke er tilfældet blev det med landbrugsaftalen lagt til grund, at effekten skulle opnås ved øget fedtandel i foderet.

Efter landbrugsaftalens indgåelse har Den Europæiske Fødevarermyndighed (EFSA) godkendt et fodertilsætningsstof indeholdende aktivstoffet 3-NOP (3-nitrooxypropanol) til anvendelse med henblik på anvendelse som metanreducerende virkemiddel for malkekøer. Der er herved grundlag for at etablere et generelt krav om anvendelse af metanreducerende foder til kvæg med valgfrihed imellem øget fedtandel i foderet og et fodertilsætningsstof indeholdende aktivstoffet 3-NOP til opnåelse af de nødvendige reduktioner, dvs. et teknologineutralt krav med metodefrihed for landbrugeren.

I forlængelse af landbrugsaftalen er der den 15. april 2024 indgået en politisk delaftale om Grøn Fond. Aftalen er indgået imellem regeringen og Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten og Radikale Venstre. Den indebærer bl.a., at der reserveres midler til en model for metanreducerende foder.

Med aftalen tages der udgangspunkt i landbrugsaftalens krav om metanreduktion fra køers fordøjelse fra 1. januar 2025 og frem kombineret med et ønske om at øge reduktionseffekten til 30 pct. med støtte til øget anvendelse af et fodertilsætningsstof indeholdende aktivstoffet 3-NOP. Aftalen indebærer, at der skal etableres en kompensationsordning til dækning af erhvervets udgifter til at imødegå landbrugsaftalens krav i en toårig periode (2025 og 2026). Der er endvidere enighed om at afsætte midler til at etablere en tilskudsordning, der har til formål at øge metanreduktionen til 30 pct. frem til 2027 gennem dækning af erhvervets udgifter til øget brug af fodertilsætningsstof indeholdende aktivstoffet 3-NOP.

Miljøministeren fremsatte 9. februar 2023 forslag til lov om ændring af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (L 47). Med lovændringen fik miljøministeren en ny bemyndigelse i lovens § 35, som kan anvendes til at fastsætte regler om indretning og drift af anlæg for at reducere udledning af drivhusgasser fra erhvervsmæssige dyrehold efter forudgående forhandling med ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. Bemyndigelsen skal herved bl.a.

anvendes til at udmønte beslutninger fra landbrugsaftalen, herunder regler om tiltag med henblik på reduktion af udledninger fra kvæg, samt på sigt at gennemføre de tiltag, som forligskredsen træffer beslutning om. Udover at tiltagene skal hvile på beslutninger i forligskredsen, så fremgår det, at udkast til bekendtgørelser skal forelægges forligskredsen inden udstedelse.

Der er tale om et generelt krav om en særlig praksis vedr. fodring, som foreslås indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 13 i afsnittet om reduktion af drivhusgasudledninger fra husdyrbrug ved anvendelse af bestemte teknikker. Denne placering er valgt, idet der her i forvejen findes generelle regler om hyppig udslusning. De nye regler kommer -lighed med reglerne om hyppig udslusning- til at gælde umiddelbart for landbrugeren, når de nye regler er trådt i kraft. Kommunalbestyrelsen skal således ikke indarbejde vilkår herom i tilladelser eller godkendelser af husdyrbrug. Kommunalbestyrelsen vil heller ikke skulle føre tilsyn med overholdelse af de foreslåede regler, idet tilsynet foreslås overført ved delegation til Fødevarestyrelsen, jf. nedenfor kap. 5.

2. Indholdet i de foreslåede regler

På denne baggrund foreslås det, at der fastsættes nærmere regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om følgende:

2.1. Generelt reduktionskrav (§ 40, stk. 1)

Det foreslås at indføre et krav om, at foder til konventionelle malkekøer på husdyrbrug med flere end 50 årskøer skal tildeles enten fedt via fedtrige fodermidler, jf. stk. 3, eller fodertilsetningsstoffer indeholdende aktivstoffet 3-NOP, jf. stk. 4, eller andre fodertilsetningsstoffer eller fodermidler, der fremgår af nærværende bestemmelse. Fodertilsetningsstoffer indeholdende aktivstoffet 3-NOP skal være godkendt af EU til brug for reduktion af drivhusgasser fra malkekøers fordøjelsessystem.

Der er tale om en generelt foderkrav, som indeholdt i landbrugsaftalen, idet kravet kan indfries på forskellig vis med valgfrihed. For indeværende er det muligt at vælge imellem tildeling af fedtrige fodermidler eller fodertilsetningsstoffer indeholdende aktivstoffet 3-NOP.

Bestemmelsen udtrykker imidlertid, at det forventes, at bekendtgørelsen vil blive udbygget med yderligere fodervirkemidler. Således er der pt. en række teknologier under udvikling, som endnu ikke er inkluderet i bekendtgørelsen på grund af manglende markedsmodenhed eller utilstrækkelig dokumentation under danske forhold til at blive medtaget i den nationale emissionsopgørelse, men som vil blive indarbejdet i bekendtgørelsen i takt med, at disse bliver udviklet og klar til implementering.

Disse teknologier omfatter bl.a. calciumnitrat (nitrat). Der er tale om et fodervirkemiddel, der virker ved at forbruge brint i vommen, som ellers indgår i metandannelsen, hvorved man potentielt kan opnå en reduktion på ca. 10 pct. i metanudledningen ved den forventede dosis under danske forhold. Nitrat testes i

øjeblikket under danske forhold med henblik på mulig inkludering i den nationale emissionsopgørelse inden for den nærmeste fremtid.

Desuden samarbejder Aarhus Universitet (AU) og DLG/Vilofoss om udviklingen af Stof X2, et nyt metanreducerende fodertilsætningsstof, hvor tidlige forsøg har vist en reduktion på ca. 25 pct. i metanudledning hos malkekøer uden negative sideeffekter på mælkeydelse og foderoptagelse. Stof X2 forventes kun anvendt til konventionelle køer på stald og anvendelse kræver en forudgående EU-godkendelse.

Endvidere er det kendt, at visse tangarter (makroalger), især tropiske rødalger, producerer bioaktive stoffer, der kan hæmme metandannelsen i drøvtyggerses vom. Tidligere forsøg har vist, at tropiske rødalger har et betydeligt reduktionspotentiale på mellem 25-80 pct., men der mangler stadig viden om risici og potentielle sideeffekter på miljø, dyresundhed og -velfærd ved anvendelse, hvilket skal undersøges nærmere, og effekten skal dokumenteres under danske forhold.

2.1.1. Kun husdyrbrug med flere end 50 årskøer

Ved beregning af reduktionseffekterne i landbrugsaftalen blev det lagt til grund, at alle kvæg, der findes i kategorien "erhvervsmæssigt dyrehold" skulle omfattes af krav om øget fedtandel i foderet. Det vurderes at være ude af proportioner at forlange særligt blandeudstyr, foderplanlægning mv. set i forhold til den begrænsede effekt, der opnås, fra så små bedrifter. På denne baggrund foreslås det at undtage husdyrbrug med op til 50 årskøer. Ved denne grænse undtages i alt 208 bedrifter med samlet set 4.959 malkekøer, svarende til ca. 1 pct. af det samlede antal konventionelle malkekøer¹.

Begrebet "en årsko" følger den afgrænsning, der findes i regi af gødskningsreglerne (en årsko svarer til 365 foderdage, hvilket vil sige en ko fodret i 365 dage).

2.1.2. Kun malkekøer

Det fremgår af landbrugsaftalen, at det generelle reduktionskrav retter sig imod kvæg generelt, idet der skal opnås en klimaeffekt på 0,17 mio. t. CO₂e i 2025 og 0,16 mio. t. CO₂e i 2030. Der er herved ikke bindinger i selve aftalen i forhold til hvilke kvæg, der skal omfattes.

Ved effektberegningen ifm. landbrugsaftalen blev det lagt til grund, at konventionelle malkekøer af skulle tildeles mellem 50 og 55 g fedtsyrer pr. kg tørstof alt efter race, mens kvier over 1 år skulle tildeles minimum 40 g fedtsyrer pr. kg tørstof. Malkekøer i tidlig laktation, svarende til de 2 første måneder, blev undtaget kravet, eftersom der var usikkerhed om, hvorvidt et højt fedtniveau var problematisk i denne periode, herunder om det ville påvirke koens sundhed og produktivitet negativt.

¹ Opgørelsen er beregnet ud fra det registrerede antal malkekøer (årskøer) i CHR-registeret pr. 1. juli 2022.

Ved den nærmere tilrettelæggelse af et generelt foderkrav for kvæg er der foretaget undersøgelser og analyser med henblik på at opnå en smidig og effektiv ordning.

Det er herunder lagt til grund, at der bør vælges den samme afgrænsning af omfattede dyr, uanset om landbrugeren vælger at opfylde kravet ved fedtfodring eller tildeling af foder indeholdende aktivstoffet 3-NOP. Fodertilsætningsstof indeholdende 3-NOP er kun godkendt til løbede/inseminerede kvier, der kan klassificeres som avlskøer, hvorfor et generelt krav ikke vil kunne gælde for alle kvier. Hvis kvier skal være underlagt kravet, vil tildeling kun kunne ske til den delmængde af kvierne, der udgøres af løbede (inseminerede) kvier. Dette vil imidlertid kræve en praksisændring på bedrifterne ift. opdeling af kvier, således løbne kvier adskilles fra øvrige kvier. Som det er nu, går kvier (både drægtige og ikke-drægtige) typisk i samme hold, hvor de tildeles samme foderration, hvorfor der ikke umiddelbart kan tilsættes foder indeholdende aktivstoffet 3-NOP til rationen. Samtidig kan det være forbundet med stress for dyrene at introducere nye kvier til et nyt hold.

Samtidig er der for indeværende hverken en tilstrækkeligt dokumenteret emissionsfaktor eller dokumentation for aktivitetsdata for kvierne. Derfor vil mereeffekten ved at inkludere kvier i kravet for nuværende under alle omstændigheder ikke kunne medregnes i den nationale emissionsopgørelse.

Det vurderes derfor ikke at være hensigtsmæssigt at medtage kvier, hvorfor det foreslås at undtage dem fra kravet. Af reglen fremgår således, at kravet gælder for malkekøer, inkl. goldkøer, der begrebsmæssigt ikke omfatter kvier.

2.2. Generel undtagelse for økologiske malkekvæg (§ 40, stk. 2)

Ved beregning af reduktionseffekten i tilknytning til landbrugsaftalen blev økologiske kvæg udeladt fra kravet om tildeling af øget fedtandel i foderet idet det pga. økologireglerne kun er muligt i begrænset omfang. Desuden vurderede man, at ekstra fedt ville være meget omkostningstungt for økologerne, idet der samtidig vil være en meget begrænset yderligere effekt forbundet hermed, da der er tale om et begrænset antal dyr. Fodersætningsstof indeholdende 3-NOP er ikke godkendt til anvendelse i den økologiske produktion.

På denne baggrund foreslås det, at foderkravet ikke gælder for malkekøer på husdyrbrug, der er certificeret eller under omlægning til økologisk jordbrugsproduktion i henhold til forordning (EU) 2018/848 af 30. maj 2018 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter.

Samtidig foreslås det at justere den tilsvarende undtagelse for hyppig udslusning, jf. § 37, således det også der fremgår, at undtagelsen også gælder under omlægningen.

2.3. Øget fedtandel i foderet (§ 40, stk. 3)

Hvis kravet opfyldes ved tildeling af fedtsyrer, skal den samlede daglige foderration, som malkekoen tildeles, indeholde mindst 48 g fedtsyrer pr. kg

tørstof. Dette niveau er fremkommet under hensyntagen til på den ene side den metanreducerende effekt på den anden side hensynet til dyresundhed og dyrevelfærd. Niveaue er endeligt fastsat med inddragelse af AU og med baggrund i seneste klimavirkemiddelkatalog².

Kravet gælder ikke for den andel af foderrationen, som malkekoen indtager som frisk græs i marken. Baggrunden herfor er, at friskt græs, som koen optager under afgræsning, ikke kan iblandes fedt. Det indebærer, at malkekøer, der dele af året er på græs, alene skal tildeles foder indeholde mindst 48 g fedtsyrer pr. kg tørstof fsv. angår den foderration, de i græsningsperioden indtager på stald.

2.4. Anvendelse af fodertilsætningsstoffer indeholdende aktivstoffet 3-NOP (§ 40, stk. 4)

Hvis kravet opfyldes ved tildeling af fodertilsætningsstoffer indeholdende aktivstoffet 3-NOP, skal den samlede daglige foderration indeholde mindst 60 mg 3-NOP pr. kg tørstof. Fodertilsætningsstoffer indeholdende aktivstoffet 3-NOP skal være godkendt af EU til brug for reduktion af metan fra malkekøers fordøjelsessystem. For indeværende er det alene fodertilsætningsstoffet Bovaer, der opfylder denne betingelse.

Niveaue på mindst 60 mg 3-NOP er fremkommet på baggrund af, at AU i forlængelse af EU-godkendelsen af stoffet har gennemført to forsøg under danske forhold. Den gennemsnitlige reduktion af metanudledningen i de to forsøg var hhv. 33,0 pct. og 34,6 pct. På den baggrund af disse resultater, og resultater fra udenlandske forsøg sammenholdt med viden om praksis i malkekvægsbedrifterne, har AU estimeret, at den opnåelige effekt for en årsko er 27 pct. Derfor lægges dette til grund for et krav. Det betyder, at en landmand principielt kan nå målet for malkekøer ved tildeling af 60 mg 3-NOP /kg tørstof i cirka 90 dage om året.

Tildeling skal ske minimum 30 sammenhængende dage ad gangen og i en samlet periode på i alt 90 dage inden for samme kalenderår. De 30 dage er fastsat for at begrænse risiko for fortynding af aktivstoffet ved opblanding af små mængder og for at understøtte kontrolsituationen. På husdyrbrug med malkekøer, der anvender afgræsning, skal tildeling af 3-NOP ske indenfor månederne januar-marts og oktober-december. Baggrunden herfor er, at fodring med 3-NOP ikke kan ske i perioder, hvor dyrene er på græs, hvorfor tildelingen må ske i sammenhængende perioder uden for græsnings sæsonen, hvor dyrene er på stald.

2.5. Krav om dokumentation (§ 41, stk. 1)

Det foreslås, at den ansvarlige for driften skal kunne forevise relevant dokumentation, der viser, at kravet i § 40 er overholdt, herunder dokumentation for indkøb f.eks. i form af fakturaer og fysisk lagerbeholdning, samt anden dokumentation for anvendt dosis og foder mængde, herunder for eksempel

2

https://pure.au.dk/ws/portalfiles/portal/374194078/Klimavirkemiddelkataloget_2024opdatering_1604_2024.pdf

blanderecepter, foderplaner, foderkontroller, opgørelser over forbrugt foder, analyser eller anden tilsvarende dokumentation. Dokumentationen skal vise, at dyrene fodres i overensstemmelse med de nye regler. Den ansvarlige for driften skal opbevare relevant dokumentation for forbrugt foder, f.eks. fakturaer, i 5 år og kunne forevise dokumentation på forlangende i forbindelse med kontrol.

2.6. Delegation af tilsynsbeføjelse til Fødevarestyrelsen (§ 41, stk. 2)

Det foreslås, at kommunalbestyrelsens kompetencer til at føre tilsyn med at kravene i § 40 og § 41, stk. 1, jf. husdyrbruglovens § 44, stk. 1, overholdes, overføres til Fødevarestyrelsen. Delegationen omfatter de rettigheder og pligter, som en tilsynsmyndighed har efter kapitel 5 i husdyrbrugloven, herunder ift. håndhævelse.

2.7. Nye strafregler (§ 78)

Det følger af husdyrbruglovens nye bemyndigelsesbestemmelse i § 35, som danner grundlag for de foreslåede regler, at der skal indsættes en regel om straf for overtrædelse af de nye krav om reduktion af drivhusgasudledning fra husdyrbrug, herunder de foreslåede foderkrav. Dette foreslås indarbejdes i bekendtgørelsens § 78.

Det foreslås således, der i § 78, stk. 1, indsættes et nyt nr. 5 og 6, hvorefter det er strafbart at udlade at fodre i overensstemmelse med reglerne i § 40 og at tilsidesætte reglerne om dokumentation efter § 41.

2.8. Ikrafttrædelse

Det foreslås, at de nye foderkrav mv. træder i kraft 1. januar 2025, som forudsat ifm. indgåelse af landbrugsaftalen.

Den foreslåede regel i § 40, stk. 4, indebærer, at der vil være behov for, at bedrifter med udegående dyr, der vælger at opfylde kravet med 3-NOP, har adgang til tilstrækkelige mængder 3-NOP i de første måneder af 2025, for at de kan overholde reglen om at fodre i en samlet periode på i alt 90 dage inden for samme kalenderår. Efter forespørgsel i markedet forventes der ikke at opstå problemer i den henseende.

3. Konsekvenser for klima, miljø og dyrevelfærd

3.1. Konsekvenser for klimaet

Forslaget indebærer en reduktionseffekt på 0,13 mio. tons CO₂e/år i 2030 og en reduktionseffekt på 0,14 mio. tons CO₂e/år i 2025.

Tabel 1. Effekt af generelt foderkrav i 2030 ved landbrugsaftale og nu ved fastsættelse af generelt reduktionskrav

	Landbrugsaftalen (2021)	Genbesøg (2024)	Forskel (numerisk)
Forventet klimaeffekt i 2025	0,17 mio. t. CO ₂ e	0,14 mio. t. CO ₂ e	0,03 mio. t. CO ₂ e
Forventet klimaeffekt i 2030	0,16 mio. t. CO ₂ e	0,13 mio. t. CO ₂ e	0,03 mio. t. CO ₂ e

Ved effektberegningen ifm. landbrugsaftalen blev det lagt til grund, at konventionelle malkekøer af skulle tildeles mellem 50 og 55 g fedtsyrer pr. kg tørstof alt efter race, mens kvier over 1 år skulle tildeles minimum 40 g fedtsyrer pr. kg tørstof. Malkekøer i tidlig laktation, svarende til de 2 første måneder, blev undtaget kravet, eftersom der var usikkerhed om, hvorvidt et højt fedtniveau var problematisk i denne periode, herunder om det ville påvirke koens sundhed og produktivitet negativt. De omfattede bedrifterne blev afgrænset til at være erhvervsmæssige dyrehold. Herved var også ganske små bedrifter (fra bedrifter med to malkekøer og mere) omfattet.

Som det fremgår ovenfor lægges der med de foreslåede regler op til en anderledes afgrænsning og knap så høj fedtsyretildeling. Dette påvirker effektberegningen. Derudover spiller andre, ude fra kommende, faktorer ind. Samlet set spiller disse faktorer ind:

- 1) Kvier undtages fra kravet.
- 2) Bedrifter med op til 50 årskøer undtages fra kravet.
- 3) Reduktionseffekten af øget andel af fedt i foderet er efter AU's seneste beregninger knap så høj, som forudsat ved landbrugsaftalens indgåelse.
- 4) Der er færre malkekøer end forudsat ved tidligere fremskrivninger.

Det forventes, at ovenstående reduktionseffekter kan indgå i emissionsberegningen for 2025, der indgår i den nationale emissionsopgørelse, der offentliggøres i 2027, som følge af de bindende foderkrav for malkekøer. Disse krav vil sikre, at de nødvendige aktivitetsdata foreligger, idet der er tale om et præcist afgrænset lovkrav, der kontrolleres og håndhæves.

Det er navnlig undtagelse af kvier, der har betydning for den mindre effekt. Som det fremgår ovenfor vil effekten ved at inkludere kvier for nuværende under alle omstændigheder ikke kunne medregnes i den nationale emissionsopgørelse.

3.2. Konsekvenser for miljøet

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen udgør en plan eller et program efter miljøvurderingslovens regler, som fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til anlæg til intensiv husdyravl. Med Miljøministeriets udkast til ændret husdyrgodkendelsesbekendtgørelse videreføres således allerede miljøvurderede regler.

Det følger af miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, at myndigheden skal gennemføre en vurdering (en såkaldt screening) af, hvorvidt mindre ændringer i planer eller programmer, der udarbejdes inden for landbrug og fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til anlæg til intensiv husdyravl, kan få væsentlig indvirkning på miljøet, således at der skal gennemføres en miljøvurdering.

Øget tildeling af fedt vil ændre forholdet mellem næringsstoffer tildelt koen, men det vil ikke ændre foderrationens totale indhold af kvælstof og fosfor, hvorfor der ikke forventes nogen effekter på miljøet.

Hvad angår 3-NOP er de miljømæssige konsekvenser indgået i godkendelsesproceduren hos Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA). EFSA har i denne forbindelse bl.a. vurderet, at stoffet ikke udgør en risiko for miljøet.

Miljøministeriet vurderer på denne baggrund, at forslaget om at indføre et generelt krav som foreslået ikke skal miljøvurderes. Der vil blive udarbejdet en screeningsafgørelse i overensstemmelse hermed.

3.3. Konsekvenser for dyrevelfærd

Efter landbrugsaftalen må der ikke ske dyrevelfærdsmæssige forringelser ved fastsættelse af foderkrav. Dette er ligeledes en forudsætning for at anvende bemyndigelsen i husdyrbruglovens § 35.

Det blev i 2023 – i AU's klimavirkemiddelkatalog³ – vurderet, at et niveau på hhv. 53 g og 57 g fedtsyrer pr. kg tørstof for hhv. stor malkerace og Jersey kan tildeles uden negative konsekvenser for dyrenes sundhed, velfærd og mælkeproduktion. Aarhus Universitet leverede i december 2023 et notat baseret på litteratursøgning omkring øget fedtandel i foder til kvier og goldkøer⁴. Der er begrænset litteratur vedrørende disse emner, men det blev konkluderet, at der formodentligt kan gøres samme konklusion på goldkøer som på lakterende køer.

Efterfølgende er der imidlertid – i AU's senest opdaterede klimavirkemiddelkatalog fra 2024 – vurderet, at et niveau på cirka 48 g fedtsyre pr. kg tørstof var risikofrit i relation til stofskiftesygdomme og dermed dyrevelfærd⁵. Forslaget lægger derfor op til, at malkekøer tildeles 48 g fedtsyre pr. kg. tørstof, idet der samtidig ikke gøres undtagelse for køer i tidlig laktation. På denne baggrund vurderes det, at der ikke

3

https://pure.au.dk/ws/portalfiles/portal/342793015/Klimavirkemiddelkatalog_28.09.2023.pdf

4

https://pure.au.dk/ws/portalfiles/portal/361266804/Fat_in_heifers_and_dry_cows_20-12-2023.pdf

5

https://pure.au.dk/ws/portalfiles/portal/374194078/Klimavirkemiddelkataloget_2024opdatering_1604_2024.pdf

vil være dyrevelfærdsmæssige konsekvenser forbundet med tildeling af øget andel af fedt som foreslået.

I forhold til 3-NOP bemærkes, at EU-Kommissionens godkendelse fra 2022 bl.a. baserer sig på en risikovurdering udført af Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) med fokus på effektivitet, dyresundhed og fødevarer sikkerhed. 3-NOP blev herved vurderet sikkert at anvende i EU, og produktet markedsføres allerede i dag. EU-godkendte fodertilsætningsstoffer baseret på 3-NOP vurderes på det grundlag ikke at medføre dyrevelfærdsmæssige forringelser.

Det bemærkes hertil også, at det fremgår af den politiske aftale af 15. april 2024 om Grøn Fond, jf. omtalen ovenfor, at partierne er enige om at følge, hvordan metanreducerende foder påvirker køernes dyrevelfærd. Partierne noterer sig herved også, at regeringen vil prioritere midler til forskning af dette fra pulje afsat med Aftale om fordeling af forskningsreserve mv. 2024 til grøn omstilling af landbruget.

4. Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

4.1. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

De foreslåede regler indebærer, at der bliver krav om, at landbrugeren på husdyrbrug med flere end 50 malkekøer (årskøer) som noget nyt skal opbevare fakturaer og anden relevant dokumentation. Der vurderes at være øgede administrative konsekvenser som følge af forslaget i forbindelse med gennemførelse af kontroller.

Udkast til nærværende bekendtgørelse har været sendt i præhøring i Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR). OBR har følgende bemærkninger om de administrative konsekvenser for erhvervslivet:

OBR vurderer, at bekendtgørelsesudkastet medfører administrative konsekvenser i form af omkostninger for erhvervslivet. De administrative konsekvenser består i, at den ansvarlige for driften skal kunne forevise dokumentation på at kravene fastsat i § 40 er overholdt i forbindelse med kontrol, jf. § 41. OBR vurderer, at de samlede administrative konsekvenserne ikke overstiger bagatelgrænsen for forelæggelsen for Regeringens økonomiudvalg på 4 mio. kr., hvorfor de ikke kvantificeres nærmere.

Miljøministeriet har vurderet, at Innovations- og Iværksættertjekket ikke er relevant for de konkrete ændringer i bekendtgørelsesudkastet. OBR har ingen bemærkninger hertil.

4.2. Agil erhvervsrettet lovgivning

Miljøministeriet har vurderet, at principperne for agil erhvervsrettet regulering ikke er relevante for de konkrete ændringer i bekendtgørelsesudkastet. OBR har ingen bemærkninger hertil.

4.3. Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Som følge af den politiske aftale af den 15. april 2024 om Grøn Fond forventes der at blive etableret en kompensationsordning til dækning af erhvervets udgifter til det generelle reduktionskrav i en toårig periode (2025-2026).

Efter dette tidspunkt vil erhvervets omkostninger til at opfylde kravet være som følger:

Tabel 2. Erhvervsøkonomiske omkostninger efter 2026

Øget fedtandel i foderet	Fodertilsætningsstoffer indeholdende 3-NOP
Samlede, årlige udgifter: [102 mio.kr.]	Samlede, årlige udgifter: [60 mio.kr.]
Pr. årsko: [222 kr.]	Pr. årsko: [135 kr.]

Det lægges til grund, at der vælges den billigste form, hvorved de samlede, årlige udgifter vil være 60 mio. kr.

Der indgik ikke medfølgende kompensation til erhvervet i landbrugsaftalen.

5. Administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige

5.1. Administrative og økonomiske konsekvenser for staten

De statslige udgifter knytter sig til tilsyn og håndhævelse af de nye regler. Ved indgåelse af landbrugsaftalen blev det forudsat, at kontrollen ville indgå i det kommunale miljøtilsyn, der følger af reglerne i husdyrbruglovens kap. 5.

Det vurderes dog mere hensigtsmæssigt at placere tilsyn og håndhævelse i tilknytning til den kontrol, som Fødevarestyrelsen og Landbrugsstyrelsen i forvejen udfører på de omfattede malkekvægbedrifter. På denne baggrund foreslås husdyrbruglovens tilsyns- og håndhævelsesregler delegeret fra miljøministeren til Fødevarestyrelsen, for så vidt angår kontrol af om de nye foderkrav, herunder regler om dokumentation mv., overholdes.

Tilsynet vil foregå som stikprøvekontroller på udvalgte bedrifter. Der vil ske kontrol via evt. foderplaner, fakturaer, lagerbeholdning, blanderecepter, opgørelser over forbrugt foder mv. for at kontrollere, at anvendelse er sket i nødvendigt omfang. Derudover vil der blive foretaget enkelte analyser af foderet med henblik på verifikation af indholdsstofferne.

Der vil både være engangsudgifter i form af startomkostninger og løbende, årlige omkostninger. Udgifterne fremgår nedenfor tabel 3.

Tabel 3

Økonomiske konsekvenser for staten, mio. kr.

	2024	2025	2026	2027	Evt. varige herefter
Løn	0	0,45-0,85	0,45-0,85	0,45-0,85	0,45-0,85
Drift	0	0,05	0,05	0,05	0,05
Startomkostninger	0,65-0,7	0	0	0	0
I alt	0,65-0,7	0,5-0,9	0,5-0,9	0,5-0,9	0,5-0,9

5.2. Administrative og økonomiske konsekvenser for kommuner og regioner

Der vil ikke være administrative eller økonomiske konsekvenser for kommuner og regioner.

6. Forholdet til EU-retten

6.1. Notifikation

De foreslåede regler vurderes at være omfattet af notifikationsforpligtelsen i informationsproceduredirektivets art. 5, idet der stilles krav til fodertilsætningsstoffets nærmere sammensætning som forudsætning for anvendelsen og den forudsatte effekt.

Der foreligger herved en teknisk forskrift, der skal forelægges Kommissionen inden udstedelse, idet de øvrige medlemsstaters og Kommissionens evt. reaktion skal afventes i mindst tre måneder (stand still-perioden).

6.2. Statsstøtte

I forbindelse med implementering af det forestående, generelle reduktionskrav i landbrugsaftalen skal det sikres, at kravet er i overensstemmelse med EU's statsstøtte- og konkurrenceregler. Det er Fødevareministeriets vurdering, at det generelle reduktionskrav som foreslået er foreneligt med EU's statsstøtte- og konkurrenceregler.